

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Ștefiu Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbi și Literaturi Romane
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Nivel licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbă și literatură portugheză A / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLB4121 Limba portugheză 4 (Sintaxa frazei) (în limba portugheză)							
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Veronica Manole							
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Veronica Manole							
Titularul activităților de curs practic	Lect. dr. Veronica Manole							
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	4	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Obligativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/cp	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/cp	42
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	126				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	●
4.2 de competențe	●

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs
5.2 de desfășurare a seminarului	Sală de seminar; prezența la seminar - 75%
de desfășurare a cursului practic	Sală de curs practic; prezența la curs practic – 75%

6. Competențe specifice acumulate

Co mp ete nțe pro fes ion ale	<p>C1 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii portugheze (A) în varianta sa standard și definirea conceptelor lingvistice de bază specifice limbii portugheze (A).</p> <p>C2 Explicarea clasificărilor morfologice, sintactice, semantice, pragmatice și analizarea discursurilor orale și scrise în limba portugheză (A), utilizând aparatul conceptual al lingvisticii</p> <p>C3 Receptarea corectă a discursurilor orale și scrise la nivel B2; producerea fluentă și spontană de texte orale și scrise (inclusiv traduceri) la nivel B2, adaptând vocabularul și stilul în funcție de destinatar, de tipul de text și de subiectul tratat.</p> <p>C4 Evaluarea corectitudinii, coerenței și fluenței unui text oral sau scris de dificultate medie și corectarea abaterilor de la normele limbii portugheze, inclusiv cu utilizarea de instrumente auxiliare.</p> <p>C5 Redactarea a diferite tipuri de texte, la nivel minim B2 și traduceri de dificultate medie, folosind mijloacele auxiliare.</p> <p>C6 Producerea de texte scrise și orale la nivel B2 coerente, corecte și fluente, adaptate contextului și domeniului de interes</p>
--	---

Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Obiectivele cursului: obiectivul principal îl constituie însușirea de către studenți a regulilor și normelor sintactice ale limbii portugheze.</p> <p>Conținutul cursului: Cursul conține o prezentare sistematică, descriptivă, a sintaxei limbii portugheze, care ține seama de cele mai noi cercetări în domeniu, publicate în Portugalia. Competențele dobândite prin absolvirea acestei discipline îi ajută pe studenți să comunice eficient și să folosească corect limba portugheză, în toate contextele, respectând regulile sintactice.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>1. Cunoaștere și înțelegere (<i>cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea sistematică a principalelor aspecte teoretice din domeniul sintaxei - formarea și consolidarea deprinderilor de exprimare corectă, orală și scrisă, în limba portugheză, de înțelegere și comunicare, prin definirea riguroasă a noțiunilor specifice sintaxei - se realizează o cunoaștere activă a domeniului, prin evidențierea, din perspectivă contrastivă, a principalelor erori posibile pentru vorbitorii români în exprimarea raporturilor logice și în analiza sintactică. <p>2. Explicare și interpretare (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - consolidarea algoritmilor de elaborare a unor prezentări orale pe baza fișelor de lucru, a studiului individual în bibliotecă și cu consultarea unor surse corecte și moderne de informare existente pe Internet. <p>3. Instrumental-aplicative (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea tehnicilor și instrumentelor de lucru adecvate: istorii ale Portugaliei, Braziliei și Africii, cursuri de cultură și civilizație portugheză, enciclopedii, dicționare, CD-DVD, Internet etc. - consolidarea deprinderilor de documentare: cărți, fișe de lucru, Internet, CD/DVD <p>4. Atitudinale (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane / instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea cunoștințelor privind cultura și civilizația Portugaliei și a spațiului lusofon - dezvoltarea gândirii critice și a interesului pentru domeniu

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs 1. Fraza simplă vs fraza complexă. Fraza complexă: coordonarea și subordonarea.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 2. Structuri de coordonare: conjuncții și structuri de coordonare; conjuncții și conectori de coordonare. Valorile raporturilor de coordonare.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 3. Structurile de subordonare. Subordonarea completivă – propoziții complete; complementizare verbală, adjectivală și nominală.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 4. Complete finite: selectarea modului în completele finite; complete cu funcția de subiect, complement direct, complement prepozițional.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 5. Complete nonfinite: distribuția infinitivului personal vs impersonal în completele nonfinite. Propoziții relative.	Prelegere, explicația, dialogul	

Curs 6. Subordinarea circumstanțială: proprietăți sintactice; propoziții finite vs nonfinite, propoziții condiționale, propoziții cauzale, propoziții finale, propoziții concessive.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 7. Propoziții temporale, Propoziții comparative, Propoziții consecutive, Propoziții “conformative” și “proporționale”.	Prelegere, explicația, dialogul	
Bibliografie Costa Campos, Maria Henriqueta; Xavier, Maria Francisca, <i>Sintaxe e semântica do português</i> , Lisboa, Universidade Aberta, 1991. Cunha, Celso; Cintra, Lindley, <i>Nova Gramática do Português Contemporâneo</i> , 13 ^a ed., Lisboa, Edições João Sá da Costa, 1997. Duarte, Inês, <i>Língua Portuguesa. Instrumentos de análise</i> , Universidade Aberta, Lisboa, 2000 Eliseu, André, <i>Sintaxe do português</i> , Lisboa, Caminho, 2008. Hub Faria, Isabel <i>et al.</i> , <i>Introdução à Linguística Portuguesa</i> , Lisboa, Caminho, 1997. Mateus, Maria Helena Mira <i>et al.</i> , <i>Gramática da Língua Portuguesa</i> , 5 ^a ed. (revista e aumentada), Lisboa, Caminho, 2003. Paiva Raposo, Eduardo Buzaglo <i>et al.</i> , <i>Gramática do português</i> , 2 vols, Lisboa, Fundação Caloust Gulbenkian, 2013. Vilela, Mário, <i>Gramática da Língua Portuguesa</i> , 2 ^a ed., Coimbra, Almedina, 1999.		
8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Seminar 1. Fraza simplă vs fraza complexă. Fraza complexă: coordonarea și subordonarea.	Explicația, dialogul, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 2. Structurile de subordonare. Subordonarea completivă – propoziții complementive; complementizare verbală, adjectivală și nominală.	Explicația, dialogul, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 3. Completive finite: selectarea modului în completivele finite; completive cu funcția de subiect, complement direct, complement prepozițional.	Explicația, dialogul, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 4. Completive nonfinite: distribuția infinitivului personal vs impersonal în completivele nonfinite. Propoziții relative.	Explicația, dialogul, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 5. Subordinarea circumstanțială: proprietăți sintactice; propoziții finite vs nonfinite, propoziții condiționale, propoziții cauzale, propoziții finale, propoziții concessive.	Explicația, dialogul, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 6. Propoziții temporale, Propoziții comparative, Propoziții consecutive, Propoziții “conformative” și “proporționale”.	Explicația, dialogul, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 7. Evaluare – lucrare scrisă.		
Bibliografie Costa Campos, Maria Henriqueta; Xavier, Maria Francisca, <i>Sintaxe e semântica do português</i> , Lisboa, Universidade Aberta, 1991. Cunha, Celso; Cintra, Lindley, <i>Nova Gramática do Português Contemporâneo</i> , 13 ^a ed., Lisboa, Edições João Sá da Costa, 1997. Duarte, Inês, <i>Língua Portuguesa. Instrumentos de análise</i> , Universidade Aberta, Lisboa, 2000 Eliseu, André, <i>Sintaxe do português</i> , Lisboa, Caminho, 2008. Hub Faria, Isabel <i>et al.</i> , <i>Introdução à Linguística Portuguesa</i> , Lisboa, Caminho, 1997. Mateus, Maria Helena Mira <i>et al.</i> , <i>Gramática da Língua Portuguesa</i> , 5 ^a ed. (revista e aumentada), Lisboa, Caminho, 2003. Paiva Raposo, Eduardo Buzaglo <i>et al.</i> , <i>Gramática do português</i> , 2 vols, Lisboa, Fundação Caloust Gulbenkian, 2013. Vilela, Mário, <i>Gramática da Língua Portuguesa</i> , 2 ^a ed., Coimbra, Almedina, 1999.		
Curs practic	Metode de predare	Observații
Curs practic I – Gen discursiv: Cronica; Caracteristici ale cronicilor lui José Saramago	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic II – Analiză și interpretare de cronici: Lya Luft, Martha Medeiros, José Saramago	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic III – Text și tipare textuale. Analiză de fragmente literare: Clarice Lispector, Virgílio Ferreira, António Damásio	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic IV – Analiză și interpretare de cronici: José Eduardo Agualusa, Mia Couto, Vasco Prazeres	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	

Curs practic V – Locutor/interlocutor și deixis Analiză și interpretare de cronică: António Lobo Antunes, José Saramago Audiție și analiză de cântece: Jorge Palma	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic VI – Discurs relatat. Discurs direct, indirect, direct liber, indirect liber, evocato, hibrid. I Analiză și interpretare de cronică: Clara Ferreira Alves, José Eduardo Agualusa	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic VII – Discurs relatat. Discurs direct, indirect, direct liber, indirect liber, evocato, hibrid. II Analiză și interpretare de cronică: Luis Fernando Veríssimo	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic VIII – Tipologii textuale I. Text/secvență narativă. Text/secvență descriptivă Analiză și interpretare de cronică: Cidália Dias, Paula Moura Pinheiro	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic IX – Tipologii textuale II. Text/secvență narativă. Text/secvență descriptivă Audiție și analiză de cântece: Camané	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic X – Formare de cuvinte. Analiză și interpretare de cronică: Mia Couto	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic XI – Redactare de cronică I. Redactare de cronică pe baza tuturor elementelor studiate	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic XII – Redactare de cronică II. Redactare de cronică pe baza tuturor elementelor studiate	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic XIII – Redactare de cronică III. Redactare de cronică pe baza tuturor elementelor studiate	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic XIV – Evaluare		
Bibliografie AAVV, <i>Dicionário da Língua Portuguesa Contemporânea</i> (2 volumes), Lisboa, Academia das Ciências de Lisboa, 2001. Antunes, António Lobo, <i>Segundo Livro de Crónicas</i> , Lisboa, Publicações Dom Quixote, 2002; <i>Terceiro Livro de Crónicas</i> , Lisboa, Publicações Dom Quixote, 2006. Couto, Mia, <i>Cronicando</i> , Lisboa, Editorial Caminho, 2003. Figueiredo, Olívia; Figueiredo, Eunice, <i>Dicionário Prático para o estudo do português: Da língua aos discursos</i> , Porto, Edições Asa, 2003. Figueiredo, Olívia; Figueiredo, Eunice, <i>Prontuário atual da língua portuguesa: Guia alfabético</i> , Porto, Edições Asa, 2005. Lopes, Ana; Carapinha, Conceição, <i>Texto, coerência e coesão</i> , Coimbra, Almedina, 2013. Medeiros, Martha, <i>Doidas e Santas</i> , Porto Alegre, L&PM Editores, 2008. Saramago, José, <i>A Bagagem do Viajante: Crónicas</i> , Lisboa, Editorial Caminho, 2000. Silva, Paulo, <i>Tipologias textuais: Como classificar textos e sequências</i> , Coimbra, Almedina, 2012. Veríssimo, Luis Fernando, <i>Comédias para se ler na escola</i> , Rio de Janeiro, Editora Objetiva, 2003.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu SC Best Trad SRL, SC Sistemic Trad SRL, Emerson SRL, SC Cartea Ardeleana SRL, SC Genpact Romania SRL.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- cunoașterea și înțelegerea teoriei predate în cadrul cursului - cunoașterea bibliografiei	Examen scris-2 ore; note de la 1 la 10.	50%
10.5 Seminar	- cunoașterea și înțelegerea noțiunilor explicate la curs și consolidate la seminar - abilitatea de aplicare în analiza sintactică a noțiunilor studiate la curs	Verificare-probă scrisă (2 ore; note de la 1 la 10); în ultima oră de seminar; studenții vor primi spre rezolvare exclusiv exerciții practice de analiză sintactică, conform modelelor de exerciții rezolvate în cadrul seminarului	25%

	- rezolvarea corectă a exercițiilor din cadrul seminariilor și a verificării finale Barem: - fiecare subiect este notat de la 1 la 10 - pentru greșeli de ortografie se scad 0,05 - pentru greșeli gramaticale și de lexic se scad 0,10 fraudă la examen se pedepsește cu nota 1		
Curs practic	- traducerea adecvată, corectă a textelor aparținând limbajului juridic, folosind terminologia explicată și folosită în cadrul cursului practic Barem: - traducerile sunt evaluate de la 1 la 10 - pentru greșeli de ortografie se scad 0,05 - pentru greșeli gramaticale și de lexic se scad 0,10 fraudă la examen se pedepsește cu nota 1	Verificare-probă scrisă (2 ore; note de la 1 la 10), în ultimele 2 săptămâni de cursuri. Studenții vor primi spre traducere texte cu un conținut apropiat de cele traduse în cadrul cursului practic. Fiind vorba de limbaj de specialitate, studenților li se va permite folosirea dicționarelor.	25%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect. - Limbajul de specialitate este simplu, dar corect utilizat. - Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului. - Minim nota 5 la curs, seminar și curs practic pentru a putea calcula media finală. În cazul în care una dintre componentele mediei este nepromovată, în sesiunea de restanțe studentul se prezintă la examinare doar la partea respectivă, celelalte componente fiind recunoscute. 			
Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale: Frauda sau tentativa de fraudă la examinare se sancționează cu nota 1 (unu).			

Data completării 08/03/2024	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar 	Semnătura titularului de curs practic
Data avizării în departament 14.03.2024	Semnătura directorului de departament 		
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil 	Ștampila facultății	